

Ändringar av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud inom Slussenområdet inom Södermalms stadsdelsnämndsområde

Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15, i enlighet med utlåtandet och bilagan till utlåtandet, godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har till kommunfullmäktige hemställt om ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15.

Ändringen rör förbud mot alkoholförtäring mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen och Katarinaparken samt dygnet runt vid områdena Vattentorget, Södermalmstorg, Mälarterrassen, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden.

Efter Södermalms stadsdelsnämnds beredning har justeringar gjorts jämfört med nämndens förslag. I föreliggande ärende föreslås förbud mot alkoholförtäring mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen, Södermalmstorg, Mälarterrassen och Katarinaparken samt dygnet runt vid områdena Vattentorget, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden.

Beredning

Ärendet har initierats av Södermalms stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det föreslagna alkoholförbudet är väl motiverat.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Ett stärkt trygghetsskapande och förebyggande arbete är högt prioriterade frågor för den rödgröna majoriteten. Därför ser jag positivt på förslaget om att införa alkoholförbud i delar av Slussenområdet.

Stockholms offentliga rum ska vara av hög kvalitet, erbjuda parker och torg som är inbjudande och levande. Det nya slussområdet tillskapar flera attraktiva vistelsemiljöer med grönska, nöjesliv, restauranger och en fantastisk utsikt över Riddarfjärden och Saltsjön. För den rödgröna majoriteten är det en självklarhet att detta nya området ska vara tryggt och välkommande för alla stockholmare och besökare.

Av det skälet är det motiverat att införa begränsningar för möjligheten att konsumera alkohol i delar av det nya slussområdet. Eftersom området delvis är nytt är det svårt att till fullo förutse de effekter som kan uppstå. I beredningen har stor hänsyn tagits till den reglering som föreslagits av Polisen och stadsdelsnämnden.

Det innebär att ett alkoholförbud införs i stora delar av det nya slussområdet för att förbättra tryggheten och minska den missbruksrelaterade problematiken i området. Jämfört med stadsdelsnämndens förslag innebär det nu föreliggande förslaget att Mälarterrassen och Södermalmstorg får samma reglering som Munkbrokajen och Katarinaparken. Om problem skulle uppstå med anledning av detta beslut är staden redo att skärpa regleringen.

Bilagor

Bilaga - Alkoholförbudsområde Slussenområdet, dnr KS 2025/612-3.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att upplåta åt Södermalms stadsdelsnämnd att undersöka vilka andra insatser som kan behövas för att fortsatt upprätthålla god ordning på dessa platser även i framtiden.
3. Att därutöver anföra

Vi motsätter oss förslaget om alkoholförbud inom Slussenområdet då det saknar proportionalitet och riskerar att slå mot det levande och öppna stadslivet vi vill värna.

Detta är ett tydligt exempel på majoritetens förkärlek för förmyndarskap och överreglering – att införa förbud i förebyggande syfte, på platser som ännu inte ens öppnat för allmänheten och där inga finns i dagsläget, är att reglera i blindo.

Särskilt märkligt är det att vänsterstyret lyfter cykelbanor vid Vattentorget som ett skäl till att införa alkoholförbud. Det är ett långsökt och närmast desperat försök att rättfärdiga ett förslag som saknar förankring i verkliga behov. Om vi börjar utforma lokala ordningsföreskrifter utifrån hypotetiska scenarier och utan någon tilltro till medborgarna riskerar vi att kväva stadens utveckling innan den ens hunnit ta form.

Vi delar uppfattningen om att trygghetsfrågor måste tas på allvar – men vi ser inte hur ett generellt alkoholförbud bidrar till det. Snarare riskerar det att bli en symbolisk åtgärd utan faktisk effekt på grundproblemen. Slussen håller på att utvecklas till en av Stockholms viktigaste offentliga mötesplatser, där såväl spontanitet som organiserad verksamhet ska kunna samsas. Det kräver öppenhet, inte begränsningar.

Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att i förväg exkludera vissa grupper från offentliga miljöer. Vi efterlyser mer träffsäkra, socialt hållbara och långsiktiga lösningar som svarar mot de verkliga behoven. Slussen behöver trygghetsskapande insatser – inte överdrivna förbud.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 juni 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att uppdra åt Södermalms stadsdelsnämnd att undersöka vilka andra insatser som kan behövas för att fortsatt upprätthålla god ordning på dessa platser även i framtiden.
3. Att därutöver anföra

Vi motsätter oss förslaget om alkoholförbud inom Slussenområdet då det saknar proportionalitet och riskerar att slå mot det levande och öppna stadslivet vi vill värna. Detta är ett tydligt exempel på majoritetens förkärlek för förmyndarskap och överreglering – att införa förbud i förebyggande syfte, på platser som ännu inte ens öppnat för allmänheten och där inga finns i dagsläget, är att reglera i blindo.

Särskilt märkligt är det att vänsterstyret lyfter cykelbanor vid Vattentorget som ett skäl till att införa alkoholförbud. Det är ett långsökt och närmast desperat försök att rättfärdiga ett förslag som saknar förankring i verkliga behov. Om vi börjar utforma lokala ordningsföreskrifter utifrån hypotetiska scenarier och utan någon tilltro till medborgarna riskerar vi att kväva stadens utveckling innan den ens hunnit ta form.

Vi delar uppfattningen om att trygghetsfrågor måste tas på allvar – men vi ser inte hur ett generellt alkoholförbud bidrar till det. Snarare riskerar det att bli en symbolisk åtgärd utan faktisk effekt på grundproblemen. Slussen håller på att utvecklas till en av Stockholms viktigaste offentliga mötesplatser, där såväl spontanitet som organiserad verksamhet ska kunna samsas. Det kräver öppenhet, inte begränsningar.

Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att i förväg exkludera vissa grupper från offentliga miljöer. Vi efterlyser mer träffsäkra, socialt hållbara och långsiktiga lösningar som svarar mot de verkliga behoven. Slussen behöver trygghetsskapande insatser – inte överdrivna förbud.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

1. Att avslå förslaget,
2. Att därutöver anföra följande

Stockholm ska vara tryggt, välskött och ha ett sjudande stadsliv dygnet runt. Vi har stor förståelse för såväl stadsdelsförvaltningens som polisens utmaningar med ordningsstörningar kopplat till berusning. Dock skulle vi hellre se att staden följer upp den utredning om alkoholförbud enligt Malmömodellen som genomfördes 2018.

Enligt modellen som tillämpas i Malmö omfattas stora delar av staden av ett alkoholförbud som enbart gäller i situationer när alkoholförtäringen leder till ordningsstörningar eller olägenheter i fråga om onykterhet. På så sätt undviker vi den kollektiva begränsning som ett generellt alkoholförbud innebär; framförallt i parkområden som skulle kunna nyttjas av ordningsamma stockholmare antingen med eller utan alkoholhaltiga drycker på picknicfilten. Det här är ett arbetssätt som polisen i Stockholm efterfrågat.

Ärendet

Delar av nya Slussenområdet beräknas färdigställas under 2025. Bland annat är det den nya bussterminalen, Södermalms torg samt en galleria med dygnet-runt-öppen genomgång som sammanbinder nya Vattentorget med bussterminalen som kommer färdigställas.

Södermalms stadsdelsnämnds, lokalpolisens, fastighetsägares med fleras uppfattning är att det kommer ske en viktning av nattliv från city till Slussen vilket i sig kan medföra en ökad risk för brott, våldshandlingar och ordningsstörningar och därmed ökad otrygghet hos medborgarna. Det bedöms också finnas risker kopplat till områdets närhet till vatten samt att Slussen är och kommer bli än mer trafikerat, av olika trafikslag. Efter färdigställande beräknas 400 000 resenärer per dag, åka till eller via Slussen, sett till alla trafikslag. Utöver det beräknas 16 000 gångtrafikanter passera Södermalmstorg varje dag. Sannolikheten för att alkoholförbrukade kan falla i vattnet, drunkna eller bli orsak till olyckor eller störningar i trafiken bedöms minska om ett alkoholförbud finns på platsen.

Inom stadsdelsnämndsområdet finns även flera verksamheter som riktar sig till personer med beroendeproblematik och även flera frivilligorganisationer som erbjuder mat, social gemenskap, värme och trygghet för målgruppen.

Utan ett alkoholförbud har polisen inte några befogenheter att förverka alkohol i området eller vidta åtgärder enligt polislagen såsom avvisanden och avlägsnanden i ett tidigt skede.

Södermalms stadsdelsnämnd bedömer att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatser ska få genomslag.

Södermalms stadsdelsnämnds framställan omfattar alkoholförbud mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen och Katarinaparken samt alkoholförbud dygnet runt vid områdena Vattentorget, Södermalmstorg, Mälarterrassen, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden.

Efter Södermalms stadsdelsnämnds beredning har justeringar gjorts jämfört med nämndens förslag. I föreliggande ärende föreslås förbud mot alkoholförtäring mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen, Södermalmstorg, Mälarterrassen och Katarinaparken samt dygnet runt vid områdena Vattentorget, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Södermalms stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa alkoholförbud inom Slussenområdet:

- mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen och Katarinaparken
- dygnet runt vid områdena Vattentorget, Södermalmstorg, Mälarterassen, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden genom att förändra den Allmänna lokala ordningsföreskriften i Stockholm, KFS 2022:15 15 §.

2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (alla M), Anne-Lie Elfven (L) och Martin Westmont (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Anders Göransson m.fl. (alla S) och Frida Nehrfors Hultén m.fl. (alla V), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens uppfattning är att ett alkoholförbud inom Slussenområdet kan dämpa risken för missbruksrelaterad problematik i området. Ett alkoholförbud skulle vara en förebyggande åtgärd som kan göra det möjligt för Polisen att arbeta effektivt och riktat mot gruppen med beroendeproblematik och därmed förbättra tryggheten i området. Det bidrar även till att i högre grad förebygga de risker och konsekvenser som följer av ett omfattande nöjesliv och det stora antalet resenärer som befinner sig i området. Alkoholförbud är ett av flera verktyg för att möta problematik kopplad till missbruk. Förvaltningen stärker också arbetet med olika trygghetsskapande insatser och åtgärder inom Slussenområdet. Målsättningen i närtid är att ta fram en bestående samverkanslokal vid platsen men även att få med nya aktörer/samverkanspartners i arbetet. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatser ska få genomslag.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa alkoholförbud inom Slussenområdet

1. mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen och Katarinaparken
2. dygnet runt vid områdena Vattentorget, Södermalmstorg, Mälarterassen, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden genom att förändra den Allmänna lokala ordningsföreskriften i Stockholm, KFS 2022:15 15 §.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av Södermalms stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms offentliga rum ska vara av hög kvalitet och erbjuda parker och torg som är inbjudande och levande. Trygghets- och trivselskapande insatser genomförs regelbundet i stadens miljöer för att göra dessa till attraktiva och trevliga platser att vistas i för både besökare och boende i området. Stadsledningskontoret anser att hemställan ligger i linje med kommunfullmäktiges budget och intentioner inom verksamhetsområdet.

Stadsledningskontoret anser att det föreslagna alkoholförbudet är väl motiverat. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner ändringar av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun, vad gäller 15 § och bilaga 6 i enlighet med Södermalms stadsdelsnämnds förslag. Beslutet börjar gälla från och med att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.

Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (alla M), Anne-Lie Elfén (L) och Martin Westmont (SD)

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att upplåta åt stadsdelsförvaltningen att undersöka vilka andra insatser som kan behövas för att fortsatt upprätthålla god ordning på dessa platser även i framtiden

Vi motsätter oss förslaget om alkoholförbud inom Slussenområdet då det saknar proportionalitet och riskerar att slå mot det levande och öppna stadslivet vi vill värna. Detta är ett tydligt exempel på majoritetens förkärlek för förmyndarskap och överreglering – att införa förbud i förebyggande syfte, på platser som ännu inte ens öppnat för allmänheten och där inga finns i dagsläget, är att reglera i blindo.

Särskilt märkligt är det att majoriteten lyfter cykelbanor vid Vattentorget som ett skäl till att införa alkoholförbud. Det är ett långsökt och närmast desperat försök att rättfärdiga ett förslag som saknar förankring i verkliga behov. Om vi börjar utforma lokala ordningsföreskrifter utifrån hypotetiska scenarier och utan någon tilltro till medborgarna riskerar vi att kväva stadens utveckling innan den ens hunnit ta form.

Vi delar majoritetens uppfattning att trygghetsfrågor måste tas på allvar – men vi ser inte hur ett generellt alkoholförbud bidrar till det. Snarare riskerar det att bli en symbolisk åtgärd utan faktisk effekt på grundproblemen. Slussen håller på att utvecklas till en av Stockholms viktigaste offentliga mötesplatser, där såväl spontanitet som organiserad verksamhet ska kunna samsas. Det kräver öppenhet, inte begränsningar.

Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att i förväg exkludera vissa grupper från offentliga miljöer. Vi efterlyser mer träffsäkra, socialt hållbara och långsiktiga lösningar som svarar mot de verkliga behoven. Slussen behöver trygghetsskapande insatser – inte överdrivna förbud

Särskilt uttalande av Anders Göransson m.fl. (alla S) och Frida Nehrforss Hultén m.fl. (alla V)

Vi delar förvaltningens syn att det kan vara klokt att införa alkoholförbud vid delar av Slussen. Det är ett verktyg, av många, för att skapa en trygg stadsmiljö. Slussen är en mötesplats men också en central knutpunkt. Förslaget ligger i linje med hur staden hanterar Medborgarplatsen, Fatbursparken och Nytorget. Det föreslagna förbudet är begränsat till specifika ytor där det bedöms särskilt motiverat, och innebär alltså inte ett totalt förbud i hela området. Ett alkoholförbud har också efterfrågats av polisen.

I och med stadens budget 2023 fick stadsdelarna huvudansvaret för det lokala trygghetsarbetet. Vi valde att göra ett omtag. Med mer pengar och nya arbetsformer. Utifrån ett helhetstänk rotat i våra lokala förhållanden. Där målet var att göra Södermalm tryggare och trevligare.

Vi flyttade ansvaret för trygghetsfrågorna från den sociala avdelningen till att ligga direkt under stadsdelsdirektören. Dels då frågorna är sektorövergripande dels för att de behövde en tydligare prioritering (under föregående mandatperiod hade exempelvis trygghetsarbetet runt Maria Sjukhus outsourcats till Locum, regionens fastighetsbolag).

Vi valde att mobilisera brett. Med en systematisk dialog med medborgare och civilsamhälle. Utveckla samarbeten med polis, lokalsamhället/söderborna, Region Stockholm och övriga delar av samhället.

Vi har arbetat för att befolka parkerna. Vi har drivit på för ett förbud mot försäljning av lustgas. Alkoholförbud där vi tyckt det varit lämpligt. Staden har och kommer att göra ett antal stora trygghetsinvesteringar.

Den som läser de återkommande rapporterna från trygghetssatsningarna ”Sommar i Tanto” och ”Sommar på Medis” ser att vi har en helt annan aktivitet än tidigare.